

Remissyttrande avseende Promemoria Säkerheter vid hantering av utvinnings- avfall (M2021/02019)

Zinkgruvan mining AB har tagit del av Miljödepartementets promemoria *Säkerheter vid hantering av utvinningsavfall* (M2021/02019). Zinkgruvan noterar att förslaget härrör både från betänkandet *Statens gruvliga risker* (SOU 2018:59) och från det förslag till gruvavfallsstrategi, *Förslag till strategi för hantering av gruvavfall*, som Naturvårdsverket och SGU gemensamt tog fram på uppdrag av regeringen med anledning av Riksrevisionens rapport *Gruvavfall – Ekonomiska risker för staten* (RiR 2015:20).

Inledande synpunkter

Inledningsvis vill Zinkgruvan framhålla att bolaget helt och fullt står bakom det remissyttrande som Svemin, Sveriges branchorganisation för gruvor, har skickat in. I stort ser Zinkgruvan positivt på att lagstiftning avseende storlek och form av ekonomiska säkerheter för hantering av utvinningsavfall görs mer tydlig och ändamålsenlig. Regleringen kan med fördel utformas på så sätt att den i praktiken kan användas som en checklista för såväl verksamhetsutövare som prövningsmyndigheter.

Likt Svemin vill Zinkgruvan påtala ett antal risker med förslaget som nu föreligger. Bland annat avstyrker Zinkgruvan att avfallshanteringsplanen ska utgöra en processförutsättning då det finns uppenbara risker att avfallshanteringsplanen kommer att bli mer statisk och inte utgöra det dynamiska planeringsverktyg som det är avsett att vara. Det kan även bli en tvistefråga huruvida vissa täktverksamheter omfattas av kravet på att upprätta en avfallshanteringsplan. Det är inte osannolikt att prövningsmyndigheter, remissinstanser, sökanden och övriga intressenter kan komma att ha olika uppfattning i denna fråga. Detta kan exempelvis gälla täktverksamheter där i princip alla överskottsmassor kan användas till efterbehandling eller uppförande av buller- och insynsvallar, men där en exakt massbalans inte är möjlig att utföra vid tillståndsgivningen. En sammanfattning av Zinkgruvans synpunkter framgår enligt nedan. Grunden för synpunkterna utvecklas ytterligare i Svemins remissyttrande.

Avfallshanteringsplanen som processförutsättning i prövning av gruvverksamhet

Zinkgruvan ställer sig positiv till att en avfallshanteringsplan ska biläggas en ansökan om tillstånd. Detta sker redan idag.

Zinkgruvan avstyrker att en avfallshanteringsplan ska utgöra en processförutsättning. En avfallshanteringsplan går inte att likställas med en miljökonsekvensbeskrivning, där en godkänd miljökonsekvensbeskrivning är en förutsättning för att tillstånd ska kunna meddelas.

Avfallshanteringsplan i samband med ändringstillstånd för gruvverksamhet

En avfallshanteringsplan bör enbart ingå i samband med ändringstillstånd om den sökta ändringen medför att principerna för avfallshanteringen ändras och därmed inverkar på beräkning av ekonomiska säkerheter för utvinningsavfall.

Säkerhetens storlek och form

Zinkgruvan instämmer i promemorians slutsats att säkerhetens storlek bör bestämmas av tillståndsmyndigheten. Vidare så ställer sig Zinkgruvan positiv till att formen av säkerhet inte föreslås begränsas. Zinkgruvan vill lyfta fram att förslaget kan medföra en ökad risk för överförsäkring i strävan att uppnå betryggande säkerheter. Bland annat finns påtaglig risk för överförsäkring om framtida kostnadsutveckling ska beaktas och ökade kostnader för oplanerad stängning. Eventuella justeringar för kostnadsutveckling bör kunna omhändertas i samband med att avfallshanteringsplanerna ses över vart femte år.

Det är av stor vikt att säkerheter ställs efter hand enligt en plan som vid varje tid tillgodoser det aktuella behovet av säkerhet om inte verksamhetsutövaren begär annat.

Promemorian är inte tillräckligt tydlig gällande avgränsning av tillämpningsområdet. I eventuella bestämmelser eller i förarbetena till dessa behöver det framgå att bestämmelserna avser de delar av gruvverksamheten som i huvudsak utgörs av deponering av sand och sidoberg.

Zinkgruvan har inget att erinra gällande förslaget att SGI ska få meddela föreskrifter om hur säkerheten ska beräknas. Eventuella föreskrifter behöver dock ta hänsyn till att efterbehandlingsåtgärder styrs av platsspecifika förhållanden och att enhetspriser kan skilja sig väsentligt mellan en stor och liten verksamhet. Zinkgruvan har heller inget att erinra gällande förslaget att Riksgäldskontoret får ett ansvar för att pröva säkerhetens form och bevaka säkerheten.

Tydliggör vad säkerheten ska omfatta och anspråkstagande av ekonomisk säkerhet

Zinkgruvan ställer sig positiv till föreskrifter eller checklistor för vad säkerheten ska omfatta förutsatt att dessa utformas efter samråd med verksamhetsutövare inom gruvindustrin och finansbranschen.

Zinkgruvan ställer sig positiv till förslaget att reglera när en säkerhet får tas i anspråk. Gränsdragningar om vad säkerheten får tas i anspråk för bör förtydligas.

I anspråkstagande av tillstånd i relation till godkännande av säkerheten

Zinkgruvan avstyrker förslaget om godtagbar säkerhet som förutsättning för ianspråkstagande av tillstånd. Tillståndsprövningar tar idag mycket lång tid och det är inte lämpligt att verksamhetsutövare tvingas avvakta ytterligare en prövning, gällande ett godkännande av säkerheten, innan tillståndet kan tas i anspråk. En tillfällig säkerhet bör kunna ställas i avvaktan på Riksgäldskontoret prövning av säkerhetens form.

En verksamhetsutövare måste få skäligen tid för att komplettera eller ersätta en säkerhet. Förslaget behöver kompletteras med en ventil för att säkerställa att allvarliga driftstopp av den pågående verksamheten undviks. Med anledning av att det inte finns någon begränsning av Riksgäldskontoret handläggningstid bedömer Zinkgruvan att det saknas analys gällande vilka risker detta medför för verksamhetsutövaren. I synnerhet då förslaget inte inrymmer förslag om tillfälliga

Zinkgruvan Mining
a subsidiary of **lundin mining**

säkerheter eller brygglösningar/ventiler för att undvika allvarliga driftstopp och ej heller analys gäller
rättsverkningar av att en befintlig säkerhet löper ut innan en ny har ställts.

Staffan Sandström
VD Zinkgruvan mining AB
2022-01-03

Charlotte Odenberger
Miljöchef Zinkgruvan mining AB
2022-01-03